

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/26-01/15

URBROJ: 65-26-7

Zagreb, 23. travnja 2026.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Konačni prijedlog zakona o razvoju nuklearne energije u civilne svrhe*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 23. travnja 2026. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra gospodarstva Antu Šušnjara i državne tajnike Vedrana Špehara, Ivana Rakociju, Gorana Romeka i Ivu Milatića.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/25-01/103
URBROJ: 50301-05/14-26-14

Zagreb, 23. travnja 2026.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o razvoju nuklearne energije u civilne svrhe

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o razvoju nuklearne energije u civilne svrhe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra gospodarstva Antu Šušnjara i državne tajnike Vedrana Špehara, Ivana Rakociju, Gorana Romeka i Ivu Milatića.

REPUBLICA HRVATSKA
PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković
VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
ZAGREB

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O RAZVOJU NUKLEARNE ENERGIJE U
CIVILNE SVRHE

Zagreb, travanj 2026.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O RAZVOJU NUKLEARNE ENERGIJE U CIVILNE SVRHE

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Odredbe ovoga Zakona odnose se na razvoj nuklearne energije u civilne svrhe radi stvaranja pravnih i tehničkih pretpostavki za dugoročnu i održivu primjenu postizanja sigurne, stabilne i niskougljične opskrbe energijom u Republici Hrvatskoj.

Odnos propisa prema drugim propisima

Članak 2.

Za procese planiranja, projektiranja, građenja, pogona i korištenja koji su povezani s područjem primjene ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju odredbe propisa kojima se uređuju radiološka i nuklearna sigurnost, zaštita okoliša i prirode, zaštita i očuvanje kulturnih dobara, državne potpore, prostorno uređenje, gradnja, tržište električne energije, koncesije, pomorsko dobro, vodno gospodarstvo, obavljanje gospodarskih djelatnosti i pravo vlasništva.

Svrha Zakona i interes Republike Hrvatske

Članak 3.

(1) Svrha ovoga Zakona je pružiti okvir s ciljevima i smjernicama za razvoj i dugoročno civilno korištenje nuklearne energije u Republici Hrvatskoj.

(2) Ovim se Zakonom identificiraju koraci u smislu učinkovitog razvoja nuklearnog programa na siguran, društveno prihvatljiv i ekonomski održiv način.

(3) Ovim se Zakonom utvrđuje okvir za primjenu nuklearne energije u civilne svrhe s ciljem pouzdane i stabilne opskrbe energijom, postizanja energetske dostatnosti i sigurnosti te održivog razvoja u okviru izazova očuvanja okoliša i smanjenja emisija stakleničkih plinova te okvir za poticanje obrazovanja, istraživanja i razvoja područja nuklearne energije.

(4) Primjena nuklearne energije u civilne svrhe od interesa je za Republiku Hrvatsku.

Pojmovi i definicije

Članak 4.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *Akcijski plan za razvoj nuklearne energije u civilne svrhe* (u daljnjem tekstu: Plan) – definira aktivnosti, nositelje i rokove potrebne za razvoj nuklearne energije u civilne svrhe u Republici Hrvatskoj.
2. *Dekarbonizacija* – sustavni proces smanjenja emisija stakleničkih plinova, osobito ugljikov (IV) oksida, kroz prijelaz na niskougljične i klimatski neutralne tehnologije

- i izvore energije, u skladu s tehničkim kriterijima i ciljem postizanja klimatske neutralnosti do 2050. godine
3. *Mikro nuklearni reaktori* (u daljnjem tekstu: MNR – eng. Micro Modular Reactors) – su nuklearni reaktori vrlo male snage, dizajnirani da budu kompaktni, sigurni i jednostavni za instalaciju, dužeg ciklusa, automatskog načina rada, obično namijenjeni za otočni režim pogona
  4. *Mali modularni reaktori* (u daljnjem tekstu: MMR – eng. Small Modular Reactors) – napredni nuklearni sustavi male i srednje snage, projektirani za serijsku izgradnju, fleksibilno upravljanje i povećanu sigurnost unutar tehnologija 3. i 3+ generacije nuklearnih elektrana
  5. *Napredni modularni reaktori* (u daljnjem tekstu: NMR – eng. Advanced Modular Reactors) – napredni nuklearni sustavi male i srednje snage, projektirani za serijsku izgradnju, fleksibilno upravljanje i povećanu sigurnost unutar tehnologije 4. generacije nuklearnih elektrana
  6. *Nuklearne elektrane* – energetska postrojenja koja koriste nuklearne reakcije u reaktoru za proizvodnju električne i toplinske energije
  7. *Nuklearna infrastruktura* – obuhvaća sveobuhvatne i dugoročne regulatorne, tehničke i institucionalne okvire za sigurnu primjenu nuklearne energije
  8. *Program za razvoj nuklearne energije u civilne svrhe* (u daljnjem tekstu: Program) – uključuje elemente u svrhu ostvarenja cilja, korake za ostvarenje cilja razvoja i primjene nuklearne energije u civilne svrhe
  9. *Referentna nuklearna elektrana* – nuklearno energetska postrojenje licencirano i s dozvolom za gradnju u zemlji nositelja tehnologije prema opće prihvaćenim smjernicama nuklearne sigurnosti kako ih definira, Međunarodna agencija za atomsku energiju (u daljnjem tekstu: MAEA), Euratom i Američka nuklearna regulatorna komisija. Tehnologija na kojoj se bazira referentna nuklearna elektrana mora biti provjerena i uspješno demonstrirana na elektranama koje su u pogonu u zemlji nositeljici tehnologije.

(2) Pojmovi uporabljeni u ovom Zakonu imaju značenje određeno zakonom kojim se uređuje područje radiološke i nuklearne sigurnosti te drugih propisa koji reguliraju ovo područje.

II. ENERGETSKA POLITIKA I PLAN

Akcijski plan za razvoj nuklearne energije u civilne svrhe

Članak 5.

(1) U okviru energetske politike Republike Hrvatske Vlada Republike Hrvatske odlukom donosi Plan.

(2) Plan definira aktivnosti koje uključuju potrebe za energijom, utjecaj primjene nuklearne energije na gospodarstvo, prihvatljive tehnologije kako bi se odredila prema nacionalnim zahtjevima, potencijalne lokacije i mogućnosti spajanja na elektroenergetski sustav, financijska sredstava za razvoj programa financiranja, investiranja i odgovornosti operatera, dugoročan i siguran rad nuklearne elektrane, relevantne međunarodne institucije, osiguravanje ljudskih resursa za svrhu nuklearnog programa, strukture tržišta električnom energijom u svrhu održivosti projekta, transparentnost te sudjelovanje javnosti i ostale aktivnosti koje su potrebne za ostvarenje ciljeva Programa, u svrhu gospodarskog napretka i razvitka te s ciljem izgradnje i pogona nuklearne elektrane na vlastitom teritoriju.

(3) Plan definira mogućnost uključivanja Republike Hrvatske u primjenu nuklearne energije u civilne svrhe, u skladu sa smjernicama energetske politike Europske unije, radi osiguravanja dugoročne, sigurne, održive i odgovorne proizvodnje električne energije iz nuklearne energije.

(4) Plan definira i pitanje rješavanja radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva u skladu s politikama Europske unije, obvezama Republike Hrvatske u skladu sa zakonom kojim se uređuje Fond za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva i iskustvima dobre svjetske prakse, primjenom najboljih dostupnih tehnologija što uključuje i moguća bilateralna, multilateralna i međunarodna rješenja.

(5) Plan definira daljnju podršku Republike Hrvatske dugoročnom radu Nuklearne elektrane Krško, preuzimanje polovice raspoložive snage i proizvedene električne energije iz iste na područje Republike Hrvatske te aktivnosti koje se poduzimaju radi prihvatljivog zbrinjavanja nisko- i srednje- radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva nastalog radom i razgradnjom Nuklearne elektrane Krško.

III. CILJEVI I SMJERNICE RAZVOJA NUKLEARNE ENERGIJE U CIVILNE SVRHE

Ciljevi razvoja nuklearne energije u civilne svrhe

Članak 6.

(1) Ovim Zakonom doprinosi se gospodarskoj, znanstveno utemeljenoj energetske tranziciji u svrhu postizanja sigurnosti opskrbe energijom i klimatske neutralnosti primjenom nuklearne energije u civilne svrhe.

(2) Primjena nuklearne energije u civilne svrhe ostvaruje se izgradnjom nuklearne elektrane, uključujući i one koje koriste male modularne reaktore.

(3) Primjena nuklearne energije u civilne svrhe određena je kao jedna od niskougličnih tehnologija s kojom je Republika Hrvatska uključena u mogućnosti njezina korištenja, što uz proizvodnju električne energije u obnovljivim izvorima energije (u daljnjem tekstu: OIE) i nuklearnim elektranama omogućava visoki stupanj samodostatnosti.

(4) Primjenom nuklearne energije omogućuje se proizvodnja električne energije iz nuklearnih elektrana za potrebe elektroenergetskog sustava do 2040. godine radi postizanja udjela od najmanje 30 % ukupne godišnje potrošnje električne energije iz nuklearnih izvora.

Smjernice za dugoročno korištenje nuklearne energije

Članak 7.

(1) Razvoj nuklearne energije u civilne svrhe uključuje se u nacionalnu, energetske, industrijske, istraživačke, visokoobrazovne i druge strategije koje doprinose učinkovitoj provedbi Plana.

(2) Republika Hrvatska potiče ulaganja u nuklearnu infrastrukturu i znanstveno-istraživačke kapacitete.

(3) Istraživanje tehničkih i ekonomskih mogućnosti nuklearnih elektrana, proizvodnju električne i toplinske energije, provodi ministarstvo nadležno za poslove energetike.

(4) Rješenja koja omogućavaju integraciju nuklearnih elektrana s OIE razvijaju se na temelju stručnih i znanstvenih spoznaja odgovarajućeg područja.

(5) Projektiranje, licenciranje, izgradnja, pogon i konačna razgradnja nuklearnih elektrana provodi se u skladu s međunarodnim smjernicama, sigurnosnim, tehničkim i okolišnim standardima.

(6) Primjena nuklearne energije u civilne svrhe usmjerena je na povećanje pouzdanosti elektroenergetskog sustava Republike Hrvatske, poticanje gospodarskog rasta te uspostavu i održavanje znanstvenih, stručnih i industrijskih kapaciteta u području nuklearne tehnologije.

(7) Ministarstvo nadležno za poslove energetike osigurava primjenu najviših standarda upravljanja projektima u svrhu razvoja nuklearne energije u civilne svrhe.

IV. AKTIVNOSTI ZA OSTVARENJE CILJEVA RAZVOJA NUKLEARNE ENERGIJE U CIVILNE SVRHE

Program za razvoj nuklearne energije u civilne svrhe

Članak 8.

(1) Program za razdoblje do 2040. godine donosi Hrvatski sabor, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

(2) Program, na temelju Plana, utvrđuje stratešku odluku o razvoju nuklearne energije u civilne svrhe, sačinjava sveobuhvatni okvir te sve elemente značajne za razvoj i primjenu nuklearne energije u civilne svrhe.

(3) Program sadrži i prikaz i ocjenu stanja te procjenu razvoja nuklearne energije u civilne svrhe u Republici Hrvatskoj, usporedne analize, dugoročne ciljeve te mjere za ostvarenje istih kroz izrade odgovarajućih podloga kako bi se ti ciljevi i ostvarili.

Poticanje razvoja nuklearne energije u civilne svrhe

Članak 9.

(1) U Republici Hrvatskoj razvoj nuklearne energije u civilne svrhe predstavlja važan doprinos razvoju elektroenergetskog sustava uz poštivanje načela sigurnosti opskrbe električnom energijom.

(2) Promovira se aktivnost prelaska prema niskougličnoj energetici koja obuhvaća primjenu nuklearne energije u civilne svrhe, uz primjenu sveobuhvatnog pristupa s tehničkog, društvenog i političkog stajališta.

(3) Potiče se razvoj obrazovnih programa, znanstvenih istraživanja i stručnog usavršavanja u području tehničkih i prirodnih znanosti od interesa za razvoj i primjenu nuklearnih tehnologija i nuklearne sigurnosti.

(4) Potiče se istraživanje i razvoj te primjena inovativnih nuklearnih i potrebnih pratećih tehnologija, uključujući MNR, MMR i NMR radi razvoja nuklearne energije za proizvodnju električne energije i topline.

V. OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE

Programi obrazovanja i osposobljavanja

Članak 10.

(1) Provedba programa obrazovanja i osposobljavanja u područjima relevantnima za nuklearnu industriju pripremaju se pravodobno u okviru nadležnih institucija nacionalnog obrazovnog i istraživačkog sustava, radi osiguravanja dovoljnog broja stručnjaka i kvalificiranog osoblja.

(2) Smjernice o provedbi posebnih programa iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju razvoj potrebnih kadrova, prijenos znanja i međunarodnu suradnju u području nuklearne tehnologije i sigurnosti, a sastavni su dio Programa.

(3) Potiče se jačanje suradnje s domaćim i međunarodnim partnerima i organizacijama radi razmjene znanja i tehnoloških inovacija, iskustava i najboljih praksi u području nuklearne energije, zaštite od zračenja i nuklearnih tehnologija za civilne namjene.

VI. NUKLEARNE ELEKTRANE I LOKACIJE

Tehnologije nuklearnih elektrana

Članak 11.

(1) Nuklearne elektrane, zajedno s ostalim niskougličnim tehnologijama, osiguravaju pokrivanje opterećenja u elektroenergetskom sustavu Republike Hrvatske.

(2) Nuklearne elektrane, kao bazni izvor električne energije, osiguravaju temeljnu stabilnost elektroenergetskog sustava Republike Hrvatske.

(3) Tehnologije nuklearnih elektrana prihvatljive za izgradnju u Republici Hrvatskoj su one za koje, u trenutku odabira, postoji referentna nuklearna elektrana licencirana i s izdanim odobrenjem za gradnju u zemlji nositelja tehnologije.

(4) Tehnologija mora biti konkurentna, sigurnosno i okolišno prihvatljiva.

(5) Tehnologije MMR i NMR koje predstavljaju inovativno rješenje za proizvodnju električne energije radi postizanja ciljeva dekarbonizacije energetskeg sektora, industrije i toplinarstva, uzimaju se u obzir pri odabiru tehnologije nuklearne elektrane.

(6) Tehnologija MNR koja omogućuje proizvodnju toplinske i električne energije, uz automatski pogon i otočni rad, uzima se u obzir pri odabiru tehnologije nuklearne elektrane.

(7) Potiče se razvoj i istraživanje korištenja novih oblika energije, uključujući fuziju i druge nuklearne tehnologije na kojima se radi ili koje još nisu komercijalizirane u skladu s nacionalnim i međunarodnim programima.

Lokacija nuklearne elektrane

Članak 12.

(1) Program uzima u obzir proces odabira lokacije.

(2) Prilikom izbora lokacije uzimaju se u obzir informacije utvrđene prilikom već istraženih lokacija za nuklearne elektrane u Republici Hrvatskoj, o lociranju nuklearne elektrane blizu velikih konzumnih područja i konfiguraciji i sigurnosti postojećeg elektroenergetskog sustava Republike Hrvatske.

(3) Nakon provedbe postupaka evaluacije i selekcije, izbor lokacije nuklearne elektrane obavlja se u skladu s propisima koji uređuju radiološku i nuklearnu sigurnost, zaštitu okoliša i prirode, zaštitu agronomskih područja za proizvodnju hrane, zaštitu i očuvanje kulturnih dobara, prostorno uređenje, gradnju, tržište električne energije, koncesije, pomorsko dobro, vodno gospodarstvo, obavljanje gospodarskih djelatnosti, pravo vlasništva i drugim propisima.

(4) Lokacija nuklearne elektrane u civilne svrhe odredit će se posebnim zakonom.

Financiranje

Članak 13.

Pri provedbi odredbi ovoga Zakona primjenjuju se odgovarajuća pravila i propisi o državnim potporama.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prijelazne odredbe

Članak 14.

(1) Plan iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona donosi Vlada Republike Hrvatske odlukom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Prijedlog Programa iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona, Vlada Republike Hrvatske je dužna dostaviti Hrvatskome saboru u roku od 12 mjeseci od dana donošenja Plana.

Stupanje na snagu

Članak 15.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI I PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Vlada Republike Hrvatske, radi ispunjavanja klimatskih ciljeva, osiguranja gospodarski održivog razvoja i dugoročne sigurnosti opskrbe energijom, ima obvezu donošenja strateških odluka i planova kao i obvezu provedbe planova od posebnog državnog značaja sve kako bi se smanjila emisija stakleničkih plinova, postigla željena sigurnost energetske opskrbe te doprinijelo ekonomskom blagostanju.

Zakon se predlaže radi uspostave stabilnog, transparentnog i suvremenog okvira za razvoj nuklearne energije u civilne svrhe, u skladu s europskim klimatskim ciljevima, obvezama dekarbonizacije i potrebom za dugoročnom energetskom sigurnošću. Institucije Europske unije u svojim strateškim dokumentima naglašavaju da čista i niskougljična energija proizvedena unutar Europske unije (u daljnjem tekstu: EU) čini jedan od temelja gospodarske otpornosti i smanjenja ovisnosti o fosilnim gorivima pri čemu je energija iz nuklearnih izvoraprepoznata kao održiv izvor bazne energije, pod uvjetom primjene najviših sigurnosnih standarda.

Hrvatska se svojim razvojnim smjericama usmjerava prema niskougljičnom energetskom sustavu te prihvaća zajedničke politike EU koje potiču upotrebu tehnologija s nultim i niskim emisijama stakleničkih plinova. Procjene EU upućuju na to da će do 2040. više od 90 % električne energije biti proizvedeno iz sustava za dekarbonizaciju izvora, s obnovljivim izvorima energije kao glavnim osloncem i nuklearnom energijom kao ključnom potporom stabilnosti sustava. Moderni nuklearni reaktori omogućuju i proizvodnju niskougljičnog, odnosno „zelenog“ vodika te industrijske topline, što dodatno pridonosi smanjenju emisija stakleničkih plinova u energetici i industriji.

S obzirom na globalne klimatske izazove, geopolitičku neizvjesnost i rastuću potražnju za energijom, Vlada Republike Hrvatske ima obvezu planirati trajna, pouzdana i ekonomična energetska rješenja. Nuklearna energija prepoznata je kao jedan od izvora koji može istovremeno osigurati stabilnu proizvodnju električne energije, niske emisije stakleničkih plinova i tehnološki napredak. Nuklearna energija ujedno predstavlja značajan poticaj za nacionalno gospodarstvo kroz razvoj industrije, znanstveno-istraživačkih institucija i obrazovnog sustava.

Hrvatska već više od 40 godina ima operativno iskustvo kao suvlasnik nuklearne elektrane Krško, koja je tijekom svog rada dokazala visoku razinu sigurnosti i pouzdanosti. Hrvatska sudjeluje u pogonu, nadzoru i održavanju elektrane te je obvezna preuzeti polovinu proizvedene električne energije i sudjelovati u zbrinjavanju radioaktivnog otpada i istrošenog goriva, sukladno međunarodnim sporazumima. Iako se na državnom području Hrvatske trenutačno ne nalazi nuklearna elektrana, Hrvatska, posjeduje stručna znanja izgrađena tijekom prethodnih desetljeća, uključujući opsežna istraživanja lokacija i tehnologija provedena u sklopu nacionalnog nuklearnog programa 1970-ih i 1980-ih godina.

Današnji razvoj nuklearne tehnologije, uključujući i male modularne reaktore (u daljnjem tekstu: MMR, *eng.*SMR), otvara mogućnosti za fleksibilnije planiranje energetskog

sustava, kombiniranje nuklearne proizvodnje s obnovljivim izvorima energije te smanjenje gubitaka u prijenosu električne energije, osobito pri opskrbi urbanih cjelina i industrijske potrošnje. Moderni reaktori projektirani su s naprednim aktivnim i pasivnim sigurnosnim sustavima, čime se dodatno povećava razinu zaštite ljudi i okoliša.

Energetska tranzicija do 2050. godine zahtijeva koordinirane promjene u energetskom, industrijskom, prometnom i obrazovanom sektoru. Strategijom energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu („Narodne novine”, broj 5/20., u daljnjem tekstu: Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske), predviđeno je postupno gašenje Nuklearne elektrane Krško do 2043. godine, uz mogućnost razmatranja produljenja rada, modernizacije i drugih rješenja. Istodobno u navedenom vremenskom razdoblju predviđa se rast potražnje za električnom energijom te potreba za izgradnjom novih proizvodnih kapaciteta u rasponu od približno 200 – 350 MW godišnje. Stoga je nužno ispitati opravdanost izgradnje nuklearne elektrane na području Hrvatske i odrediti smjer dugoročnog energetskog razvoja države.

Slijedom navedenoga, postoji potreba donošenja odgovarajućeg zakonodavnog okvira koji će, uz provedbu sveobuhvatnih analiza, osigurati temelj za izradu programa kojim će se pružiti relevantni odgovori i omogućiti donošenje zaključka o opravdanosti provedbe projekta izgradnje i stavljanja u pogon nuklearne elektrane.

Ovim Zakonom uređuje se razvoj nuklearne energije u civilne svrhe, dok su pitanja nuklearne i radiološke sigurnosti uređeni Zakonom o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti („Narodne novine“, br. 141/13., 39/15., 130/17., 118/18., 21/22. i 114/22.), kojim se regulira to područje.

Glavne prednosti koje proizlaze donošenjem ovoga Zakona su preduvjeti:

- za pouzdanu i sigurnu opskrbu energijom po predvidivim cijenama
- za smanjenje emisije stakleničkih plinova
- za ostvarenje ciljeva dekarbonizacije energetskog sektora primjenom nuklearne energije u civilne svrhe
- za razvoj gospodarstva
- za razvoj obrazovnih ustanova te instituta u području nuklearnih tehnologija
- za akviziciju znanja za istraživanje i razvoj budućih tehnologija
- za smanjenje gubitaka u prijenosu, povećanu stabilnost elektroenergetskog sustava i povoljnije napajanje većih gradskih središta i energetski intenzivne industrije ili objekata
- za optimiziranje proizvodnog portfelja električne energije
- za mogući razvoj novih nuklearnih projekata i/ili sudjelovanje u budućim projektima.

II. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim se člankom utvrđuje predmet Zakona kojim se predlaže okvir za razvoj nuklearne energije u civilne svrhe radi uspostave pravnih i tehničkih pretpostavki za dugoročnu, održivu i sigurnu primjenu nuklearne energije te osiguranje stabilne i niskougljične opskrbe energijom u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 2.

Ovim se člankom uređuje odnos ovoga propisa prema drugim propisima.

Uz članak 3.

Ovim se člankom utvrđuje svrha donošenja predmetnog Zakona i interes Republike Hrvatske za razvoj i dugoročno civilno korištenje nuklearne energije.

Uz članak 4.

Ovim se člankom definiraju pojmovi koji se koriste pri tumačenju odredbi ovoga Zakona.

Uz članak 5.

Ovim se člankom utvrđuje okvir za donošenje Plana koji propisuje aktivnosti koje uključuju potrebe za energijom, utjecaj primjene nuklearne energije na gospodarstvo, prihvatljive tehnologije kako bi se odredila prema nacionalnim zahtjevima, potencijalne lokacije i mogućnosti spajanja na elektroenergetski sustav, financijska sredstava za razvoj programa financiranja, investiranja i odgovornosti operatera, dugoročan i siguran rad nuklearne elektrane, relevantne međunarodne institucije, osiguravanje ljudskih resursa za svrhu nuklearnog programa, strukture tržišta električnom energijom u svrhu održivosti projekta, transparentnost te sudjelovanje javnosti i ostale aktivnosti koje su potrebne za ostvarenje ciljeva Programa iz članka 8. ovoga Zakona. Predmetni Plan uzima u obzir i pitanje rješavanja radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva u skladu s politikama EU i obvezama Hrvatske. Predmetni Plan također predviđa razradu daljnje podrške radu Nuklearne elektrane Krško i zbrinjavanju otpada nastalog radom navedene elektrane. Ovim člankom utvrđuje se donositelj predmetnog akta.

Uz članak 6.

Ovim se člankom ističe doprinos ovoga Zakona gospodarski i znanstveno utemeljenoj energetskej tranziciji Hrvatske s ciljem postizanja sigurne opskrbe energijom i klimatske neutralnosti razvojem nuklearne energije u civilne svrhe. Navodi se način ostvarivanja navedenih ciljeva uključujući mogućnost primjene malih modularnih reaktora, kao i planovi do 2040. godine za postizanje udjela od 30 % u ukupnoj godišnjoj proizvodnji električne energije iz nuklearnih izvora. Prema tome, do 2040. Hrvatska bi pokrila 30 % svojih godišnjih potreba za električnom energijom iz nuklearnih izvora u odnosu na sadašnji udio od približno 16 %, koji proizlazi iz opskrbe električnom energijom iz Nuklearne elektrane Krško.

Uz članak 7.

Ovim se člankom razrađuju smjernice za dugoročno korištenje nuklearne energije u civilne svrhe. Članak uređuje uključivanje razvoja nuklearne energije u strateške dokumente države, poticanje ulaganja u nuklearnu infrastrukturu i istraživačke kapacitete, ulogu ministarstva nadležnog za poslove energetike u istraživanju mogućnosti nuklearnih elektrana te razvoj rješenja za njihovu integraciju s obnovljivim izvorima energije. Nadalje, propisuje primjenu međunarodnih sigurnosnih, tehničkih i okolišnih standarda pri projektiranju, izgradnji, pogonu i razgradnji nuklearnih elektrana te naglašava ciljeve povećanja pouzdanosti elektroenergetskog sustava, gospodarskog rasta i jačanja znanstvenih i industrijskih kapaciteta u području nuklearne tehnologije.

Uz članak 8.

Ovim se člankom propisuje donošenje Programa za razdoblje do 2040. godine, koji Hrvatski sabor usvaja na prijedlog Vlade Republike Hrvatske. Program, izrađen na temelju Plana iz

članka 5. ovoga Zakona, utvrđuje stratešku odluku o razvoju nuklearne energije u civilne svrhe, sačinjava sveobuhvatni okvir te sve elemente značajne za razvoj i primjenu nuklearne energije u civilne svrhe. Također sadržava prikaz i ocjenu postojećeg stanja, projekcije razvoja, usporedne analize te dugoročne ciljeve i mjere za njihovo ostvarenje, uključujući izradu odgovarajućih podloga.

Uz članak 9.

Ovim se člankom promovira nuklearna energija s primjenom u civilne svrhe. Promovira se doprinos nuklearne energije razvoju elektroenergetskog sustava Republike Hrvatske, uz poštivanje načela sigurnosti opskrbe električnom energijom i najviših sigurnosnih standarda, te se ističu ključne dobrobiti razvoja nuklearnih tehnologija za gospodarstvo i društvo. Ovim se člankom ujedno upućuje na potrebu poticanja razvoja novih i unapređenja postojećih obrazovnih programa kako bi se osigurala kadrovska baza potrebna za provedbu nuklearnog programa, uključujući i prilagodbu upisnih kvota, za što su nadležna visoka učilišta, u programima koji već obuhvaćaju nuklearna znanja.

Uz članak 10.

Ovim se člankom razmatra problematika ljudskih potencijala za provedbu nuklearnog programa te potreba za pravodobnom uspostavom programa obrazovanja i osposobljavanja u područjima relevantnim za nuklearnu industriju, pripremama u okviru nadležnih institucija, kako bi se osigurao dovoljan broj stručnjaka i drugog potrebnog osoblja.

Uz članak 11.

Ovaj članak razmatra najizglednije tehnologije nuklearnih elektrana prihvatljive za Republiku Hrvatsku. Naglašava se kako za svaku nuklearnu tehnologiju koja dolazi u obzir za gradnju u Republici Hrvatskoj mora postojati referentna elektrana. Osim toga, ovim člankom potiče se razvoj i istraživanje novih oblika energije, uključujući fuziju i druge tehnologije na kojima se radi ili koje još nisu komercijalizirane u skladu s nacionalnim i međunarodnim programima te poticanju nadležnih institucija na jačanju suradnje s međunarodnim partnerima i organizacijama u cilju razmjene znanja, iskustava i najboljih praksi u području nuklearne energije.

Uz članak 12.

Ovim se člankom ne propisuje lokacija nuklearne elektrane, već se uređuje način pristupa razmatranju potencijalnih lokacija i daljnje postupanje nakon njihove provedene evaluacije i selekcije. Lokacija za nuklearnu elektranu odredit će se posebnim zakonom, kako bi se osiguralo prostorno-plansko utvrđivanje lokacije i uvjeta provedbe zahvata u prostoru.

Uz članak 13.

Ovim se člankom utvrđuje opća odredba o državnim potporama, neovisno o tome je li riječ o javnom financiranju, istraživanja i razvoja, usavršavanja, izgradnje, upravljanja ili korištenja neke infrastrukture ili nekih drugih namjena.

Uz članak 14.

Ovim se člankom propisuje da Vlada Republike Hrvatske, donosi Plan iz članka 5. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu. Također, ovim se člankom utvrđuje da je Vlada Republike Hrvatske dužna Hrvatskome saboru dostaviti Prijedlog Programa iz članka 8. ovoga Zakona u roku od 12 mjeseci od dana donošenja Plana iz članka 5. ovoga Zakona.

Uz članak 15.

Predmetni članak upućuje na rok stupanja na snagu predmetnog Zakona.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona neće biti potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske, budući da su sredstva osigurana na razdjelu Ministarstva gospodarstva, u okviru aktivnosti A784031 – Konkurentnost i održivost energetskog sustava.

IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Nakon rasprave o Prijedlogu Zakona o razvoju nuklearne energije u civilne svrhe (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona) na radnim tijelima Hrvatskoga sabora te na Plenarnoj sjednici održanoj 5. ožujka 2026. godine, a u skladu sa Zaključkom Hrvatskoga sabora kojim je prihvaćen Prijedlog zakona te kojim se predlagatelju dostavljaju primjedbe, prijedlozi i mišljenja radi pripreme Konačnog prijedloga zakona predlagatelj je pripremio Konačni prijedlog Zakona.

Raspravu o Prijedlogu zakona provela su dva odbora Hrvatskoga sabora. Odbor za gospodarstvo Hrvatskoga sabora, na 28. sjednici održanoj 26. veljače 2026., donio zaključak o prihvaćanju Prijedloga zakona sa sedam (7) glasova „ZA“ i dva (2) glasa „SUZDRŽAN“). Odbor za zakonodavstvo na 56. sjednici održanoj 3. ožujka 2026., raspravljao je o Prijedlogu zakona, te je isti prihvatio sa sedam (7) glasova „ZA“ i 2 (dva) glasa „SUZDRŽAN“ pri čemu je istaknuo kako je potrebno nomotehnički doraditi izričaj pojedinih odredaba.

Sukladno primjedbama Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora nomotehnički su doradene pojedine odredbe Konačnog prijedloga zakona kako slijedi:

- u članku 4. izmijenjen je izričaj uvodne rečenice, istaknuti su pojmovi i ujednačeno pisanje kratica koje se definiraju člankom 4. Konačnog prijedloga zakona
- na mjestima kratica gdje je nedostajao, naznačen je tekst „u daljnjem tekstu“, kako u članku 4. Konačnog prijedloga zakona tako i u samom tekstu Konačnog prijedloga zakona
- u članku 5. Konačnog prijedloga zakona koristi se samo kratica za određeni pojam, brisano je pozivanje na stavke, a općenito se poziva na određeni Zakon. U istom članku spojeni su stavci 1. i 6. Konačnog prijedloga zakona
- određeno je značenje kratice u članku 6. stavku 3. Konačnog prijedloga zakona
- spojeni su stavci 1. i 4. članka 8. Konačnog prijedloga zakona
- predefinirana kratica određenog pojma koristi se u člancima 8., 10. i 12. Konačnog prijedloga zakona
- u članku 11. stavku 5. Konačnog prijedloga zakona koriste se samo kratice koje su definirane člankom 4. Konačnog prijedloga zakona.

U odnosu na tekst Prijedloga zakona, koji je raspravljen u prvom čitanju u Hrvatskome saboru, u tekstu Konačnog prijedloga zakona nastale su određene razlike kao posljedica

uvažavanja pojedinih stajališta saborskih zastupnika i klubova zastupnika iznesenih tijekom rasprave u cilju poboljšanja odredbi Konačnog prijedloga zakona.

U vezi s navodima saborskog zastupnika Dalibora Pausa, iznesenima u ime Kluba zastupnika IDS-a, PGS-a, Unije i ISU-PIP-a, saborske zastupnice Marijane Puljak, saborskog zastupnika Mate Vukušića, saborskog zastupnika Marina Živkovića u ime Kluba zastupnika Možemo!, te saborskog zastupnika Damira Barbira u ime Kluba zastupnika Centra i NPS-a, koji su istaknuli potrebu da strateški akt donesen na temelju Prijedloga zakona bude predmet rasprave u Hrvatskome saboru, predlagatelj napominje da su navedene primjedbe razmotrene. Slijedom toga, u Konačni prijedlog zakona unesena je odredba kojom se propisuje da planski strateški akt, odnosno Program za razvoj nuklearne energije u civilne svrhe, donosi Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

U Konačnom prijedlogu zakona, a na temelju prethodnih promišljanja predlagatelja, izvršene su sljedeće izmjene:

U odnosu na Prijedlog zakona izvršeno je terminološko ujednačavanje i jasnije razgraničenje planskih akata čije donošenje uređuje ovaj Konačni prijedlog zakona.

U članku 4. Konačnog prijedloga zakona mijenjaju se definicije pojmova radi terminološkog usklađivanja naziva planskih akata. Dosadašnji pojam „Program aktivnosti za izradu Plana za razvoj nuklearne energije u civilne svrhe“ preimenovan je u „Akcijски plan za razvoj nuklearne energije u civilne svrhe“, dok je dosadašnji „Plan za razvoj nuklearne energije u civilne svrhe“ preimenovan u „Program za razvoj nuklearne energije u civilne svrhe“. Istovremeno su u člancima 5. i 8. Konačnog prijedloga zakona izmijenjeni naslovi predmetnih članaka te sadržaj odredbi kao i nadležna tijela koja ih donose, a kako slijedi:

U odnosu na Prijedlog zakona, u članku 5. stavku 1. Konačnog prijedloga zakona mijenja se nadležno tijelo za donošenje Akcijskog plana za razvoj nuklearne energije u civilne svrhe na način da se propisuje da ga odlukom donosi Vlada Republike Hrvatske, dok je Prijedlogom zakona bilo predviđeno da plan donosi ministar nadležan za poslove energetike.

U članku 5. stavku 2. Konačnog prijedloga zakona izmijenjen je tekst stavka radi nomotehničkog usklađivanja s novim rješenjima te se u stavcima 3., 4. i 5. nomotehnički usklađuje izričaj s novim nazivljem akta tako da se na odgovarajućim mjestima riječ „program“ zamjenjuje riječju „plan“, dok se ostali dio stavaka sadržajno ne mijenja.

U odnosu na Prijedlog zakona, u članku 8. stavku 1. Konačnog prijedloga zakona mijenja se nadležno tijelo za donošenje Programa za razvoj nuklearne energije u civilne svrhe na način da se propisuje da ga donosi Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske dok je Prijedlogom zakona bilo predviđeno da ga donosi Vlada Republike Hrvatske.

U odnosu na Prijedlog zakona u članku 8. stavku 1. Konačnog prijedloga zakona propisano je da Prijedlog Programa Vlada Republike Hrvatske dostavlja Hrvatskom saboru. Izmijenjen je tekst stavka 2. sadržajno i radi nomotehničkog usklađivanja s novim rješenjima te se u stavku 3. nomotehnički usklađuje izričaj s novim nazivljem akta tako da se na odgovarajućem mjestu riječ „plan“ zamjenjuje riječju „Program“, dok se ostali dio stavaka sadržajno ne mijenja.

U članku 14. stavku 1. Konačnog prijedloga zakona izmijenjen je tekst stavka 1. na način da se odredba o donositelju akta mijenja tako da akt donosi Vlada Republike Hrvatske.

U članku 14. stavku 2. Konačnog prijedloga zakona izmijenjen je tekst stavka 2. na način da se mijenja odredba o donositelju akta.

Predlagatelj navodi i kako je, u manjem opsegu, nomotehnički doradio odredbe Konačnog prijedloga zakona radi postizanja veće jasnoće i preciznosti u njihovoj primjeni, pri čemu ističe kako spomenute izmjene ne predstavljaju sadržajne novine već služe unapređenju pravne jasnoće i normativnog izražavanja.

V. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA DANA NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora uputio je predlagatelju prijedlog nomotehničke dorade članka 14. Prijedloga zakona u kojemu se navodi kako je potrebno sadržajno zamijeniti mjesta stavcima 1. i 2. Prijedloga zakona, no isti prijedlog nije prihvaćen jer predlagatelj smatra da je članak izrađen u skladu s važećim nomotehničkim pravilima.

Saborska zastupnica Dragana Jeckov u ime Kluba zastupnika SDSS-a mišljenja je da se u ovom Prijedlogu zakona unatoč činjenici da je predmet rasprave nuklearna energija trebalo više pažnje posvetiti nuklearnom otpadu, navodeći kako Republika Hrvatska plaća značajna sredstva zbog skladištenja na Crnom brdu ili njegovog prebacivanja na Čerkezovac. Smatraju također kako je mnogo značajnije strateški govoriti o nuklearnom otpadu, o čemu se u ovom zakonskom prijedlogu, prema njihovim navodima, malo toga može pročitati. Također saborski zastupnici Darko Klasić, Veselko Gabričević, Dalibor Domitrović u ime Kluba zastupnika SDP-a, Boris Piližota, Mate Vukušić, te Tanja Sokolić smatraju kako je Prijedlogom zakona nedovoljno ili uopće nerazrađeno pitanje zbrinjavanja radioaktivnog i nuklearnog otpada.

Vezano uz navode navedenih saborskih zastupnika, u dijelu kojim se zahtijevaju detaljnija zakonska rješenja u vezi sa zbrinjavanjem nuklearnog otpada, predlagatelj navodi da se primjedba ne prihvaća jer je područje zbrinjavanja nuklearnog otpada, uključujući i institucionalni otpad, uređeno posebnim zakonom, a ne ovim Zakonom. Nadalje, ističe se kako je Hrvatski sabor po hitnom postupku donio Zakon o izgradnji Centra za zbrinjavanje radioaktivnog otpada („Narodne novine“, broj 156/25.), kojim se osigurava regulatorna osnova za izgradnju odlagališta otpada iz Nuklearne elektrane Krško, kao i otpada koji nastaje u domaćim bolnicama i industriji. Navedeni zakon utvrđuje zahvat Centra za zbrinjavanje radioaktivnog otpada u svrhu izgradnje središnjeg skladišta za radioaktivni otpad i iskorištene izvore s područja Republike Hrvatske te dugoročnog skladišta za nisko i srednje radioaktivni otpad iz Nuklearne elektrane Krško.

Primjedbe saborskih zastupnika Dalibora Domitrovića, Kristine Ikić Baniček, Anke Mrak-Taritaš, Tanje Sokolić, Mate Vukušića i Predraga Mišića usmjerene su na ocjenu da u Prijedlogu zakona pitanje financiranja razvoja nuklearne energije nije dovoljno razrađeno. Ukazuje se da Prijedlog zakona postavlja dugoročni cilj udjela nuklearne energije, ali ne sadržava jasne odredbe o ukupnim troškovima, odabiru modela financiranja (državni proračun, europski izvori, javno-privatno partnerstvo i dr.), podjeli rizika, ekonomskim učincima projekta tijekom cijelog životnog ciklusa (uključujući razgradnju postrojenja) te fiskalnim posljedicama za državni proračun. Zastupnici pritom traže izradu detaljnih ekonomskih i tržišnih analiza,

transparentno definiranje financijskog okvira u budućim aktima te redovito izvještavanje Hrvatskoga sabora o troškovima i statusu projekta, kako bi se odluke o razvoju nuklearne energije donosile na temelju cjelovite i pouzdane financijske slike.

Predlagatelj navodi kako se ovim Zakonom uspostavlja opći strateški i normativni okvir za razvoj nuklearne energije u civilne svrhe, dok se odluke o konkretnom modelu financiranja, ukupnim troškovima, podjeli rizika i fiskalnim učincima donose na temelju naknadno izrađenih stručnih dokumenata. Na temelju ovoga Zakona izradit će se strateški akti, koji će sadržavati detaljne ekonomske i tržišne analize, procjene isplativosti, usporedbe različitih tehnologija i scenarije financiranja, uključujući troškove investicije, pogona, održavanja i razgradnje.

Primjedbe saborskih zastupnika Dalibora Pausa, Marina Živkovića, Dalibora Domitrovića, Mate Vukušića, Damira Barbira i Darka Klasića, kojima se ukazuje na to da ovim Zakonom nije uređen sustav odabira lokacije nuklearne elektrane te se traži propisivanje jasnih kriterija, šireg postupka, stručnih analiza te snažnije uključivanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i javnosti u postupak odabira lokacije, ne prihvaćaju se.

Predlagatelj je svjestan da je pitanje odabira lokacije za nuklearnu elektranu iznimno osjetljivo te da zahtijeva jasno definirane kriterije, opsežne stručne analize i snažno uključivanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i zainteresirane javnosti. Međutim, svrha ovoga Zakona je uspostava općeg strateškog i normativnog okvira za razvoj nuklearne energije, dok će konkretni postupak odabira i potvrđivanja lokacije, uključujući detaljna pravila, kriterije i mehanizme sudjelovanja javnosti, biti uređen posebnim zakonom i podzakonskim aktima. U tim će se propisima, uz primjenu pravne stečevine Europske unije i međunarodnih obveza Republike Hrvatske, posebno voditi računa o transparentnosti postupka, pravodobnom informiranju javnosti te provođenju cjelovitih studija utjecaja na okoliš i javnih rasprava prije donošenja bilo kakve odluke o lokaciji.